

Číslo: 6115/2022-2023

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 24. 04. 2023 do 28. 04. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Jabloňová 1351, Zvolen	
Zriaďovateľ	Banskobystrický samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Helena Hrnčiarová, riaditeľka školy

Mgr. Beáta Mogišová, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Alena Murínová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6115/2022-2023 zo dňa 14. 04. 2023 **inšpekciu vykonala:**

Ing. Jana Rolincová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia internej časti maturitnej skúšky – praktickej časti odbornej zložky v strednej odbornej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej strednej odbornej škole s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú v 27 triedach navštevovalo 489 žiakov. V 14 triedach 4-ročných študijných odborov 6317 M obchodná akadémia (43 žiakov), 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu (42 žiakov), 6442 K obchodný pracovník (49 žiakov), 6444 K čašník, servírka (23 žiakov), 6445 K kuchár (28 žiakov), 6446 K kozmetik (62 žiakov) a v 5 triedach 5-ročného študijného odboru 6323 K hotelová akadémia (90 žiakov) sa vzdelávalo 337 žiakov. V 6 triedach 3-ročných učebných odborov 2964 H cukrár (20 žiakov), 6444 H čašník, servírka (19 žiakov), 6445 H kuchár (19 žiakov), 6456 H kaderník (56 žiakov), 6460 H predavač (6 žiakov) spolu 120 žiakov a v nadstavbovom štúdiu v 2 triedach 32 žiakov (6421 L spoločné stravovanie, 6426 L vlasová kozmetika).

V kontrolovanom študijnom odbore (ŠO) **6442 K obchodný pracovník** vykonalo maturitnú skúšku (MS) v predmete praktická časť odbornej zložky (PČOZ) 9 žiakov, z nich 2 so zdravotným znevýhodnením (ZZ). Všetci žiaci boli pripravovaní v systéme duálneho vzdelávania (SDV) a odborný výcvik vo 4. ročníku vykonávali **na pracovisku praktického vyučovania** u 5

zamestnávateľov¹. V kontrolovanom ŠO bola ustanovená 1 predmetová maturitná komisia a MS sa zúčastnili všetci žiaci 4. ročníka ŠO 6442 K obchodný pracovník.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Pripravenosť školy na internú časť maturitnej skúšky z predmetu praktická časť odbornej zložky

		Áno	Nie – negatívne zistenia
1.1	Dodržanie termínu na vymenovanie		
✓	predseda predmetovej maturitnej komisie (PMK) bol vymenovaný v stanovenom termíne	☒	
1.2	Zloženie predmetovej maturitnej komisie		
✓	PMK tvorili predseda, skúšajúci učitelia odborných predmetov, pre predmet <i>odborný výcvik</i> skúšajúci majster odbornej výchovy (MOV)	☐	Členom komisie nebol učiteľ odborných predmetov.
1.3	Dodržanie podmienok na vymenovanie		
✓	vymenovaní skúšajúci PMK (učitelia, MOV) boli pedagogickými zamestnancami kontrolovanej školy	☒	
✓	zástupca zamestnávateľa bol skúšajúcim členom PMK pre žiakov v SDV	☒	
✓	delegovaný zástupca vecne príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie (SO/PO) bol skúšajúcim členom PMK – <i>Republiková únia zamestnávateľov</i>	☐	Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) nedelegovala zástupcu pre PČOZ MS.
✓	termín na vymenovanie skúšajúcich PMK z radov pedagogických zamestnancov bol dodržaný	☒	
✓	dodržaná bola lehota na vymenovanie delegovaného zástupcu SO/PO	☐	Netýka sa.
✓	dodržaná bola lehota na vymenovanie skúšajúceho zástupcu zamestnávateľa	☒	
✓	skúšajúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu, z ktorého sa konala skúška	☒	
✓	skúšajúci zástupca zamestnávateľa spĺňal požadované predpoklady	☒	
✓	skúšajúci zástupca SO/PO spĺňal požadované predpoklady	☐	Netýka sa.
✓	riaditeľ školy zaslal príslušnej organizácii vymenovací dekrét delegovaného zástupcu a harmonogram MS	☐	Netýka sa.
✓	na odbornú zložku maturitnej skúšky (MS) bol prizvaný odborník z praxe	☐	Nebol prizvaný.
1.4	Schválenie tém na praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky		

¹ COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo (3 žiaci); Metro Cash & Carry SR, s. r. o., Zvolen (2 žiaci); dm drogerie markt, s. r. o., Zvolen (2 žiaci); Lidl Slovenská republika, v. o. s., Banská Bystrica (1 žiak); Kaufland Slovenská republika, v. o. s., Zvolen (1 žiak);

✓	na návrh predsedu PK boli riaditeľovi školy témy MS predložené na schválenie	☒	
✓	k jednotlivým témam boli uvedené učebné pomôcky	☒	
✓	riaditeľ školy v určenom termíne témy schválil	☒	
✓	v určenom termíne schválil témy predseda PMK	☐	Témy pre PČOZ neboli predložené na schválenie predsedníčky PMK.
✓	dodržaný bol stanovený počet tém	☒	
✓	na návrh predsedu PK určil riaditeľ školy formu praktickej časti odbornej zložky	☒	
1.5	<i>Vypracovanie maturitných tém pre praktickú časť odbornej zložky na základe výkonových štandardov pre praktickú prípravu</i>		
✓	maturitné témy boli vyhotovené na základe výkonových štandardov pre praktickú prípravu uvedených v štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu	☒	
1.6	<i>Predloženie maturitných tém na vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácii alebo profesijnej organizácii</i>		
✓	riaditeľ školy predložil témy na vyjadrenie vecne príslušnej organizácii v termíne	☒	
1.7	<i>Vyjadrenie vecne príslušnej SO/PO k obsahu tém pre jednotlivé časti odbornej zložky maturitnej skúšky</i>		
✓	vecne príslušná organizácia Republiková únia zamestnávateľov sa k obsahu praktickej časti odbornej zložky MS vyjadrila	☒	
✓	vecne príslušná organizácia sa k obsahu odbornej zložky vyjadrila v termíne	☒	

Riaditeľka školy predložila témy pre PČOZ MS vecne príslušnej stavovskej a profesijnej organizácii Republikovej únii zamestnávateľov v stanovenom termíne, ktorá sa k obsahu PČOZ vyjadrila v súlade so zákonom.

PČOZ v ŠO 6442 K obchodný pracovník vykonávali len žiaci v SDV, individuálne, schválenou formou bola praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy. Maturitné témy pre PČOZ boli **vypracované v súlade s výkonovými štandardami** príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre odborné vzdelávanie a prípravu, profilom absolventa a jeho kompetenciami. Ich súčasťou boli kritéria hodnotenia a zoznam učebných pomôcok. Témy neboli schválené predsedníčkou predmetovej maturitnej komisie pre PČOZ.

Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) vyjadrila súhlasné stanovisko k obsahu PČOZ MS pre ŠO 6442 K obchodný pracovník. Vo svojom stanovisku uviedla, že obsah tém jednotlivých častí PČOZ bol vypracovaný v súlade s výkonovými štandardami ŠVP s prepojením na povolanie a potreby zamestnávateľov. Odporučila škole vypracovať maturitné témy v spolupráci so zamestnávateľmi a uvádzať túto informáciu na titulnej strane zadania, čo škola akceptovala.

Organizácia a priebeh internej časti maturitnej skúšky z predmetu praktická časť odbornej zložky

	Áno	Nie – negatívne zistenia
2.1	Čas trvania maturitnej skúšky	
✓	pri určovaní dĺžky trvania (<i>príprava a výkon</i>) praktickej časti odbornej zložky škola akceptovala charakter (<i>povahu</i>) príslušného študijného odboru	☒
2.2	Dodržanie počtu skúšaných žiakov	
✓	dodržaný bol stanovený počet skúšaných žiakov v jednom dni	☒
2.3	Konanie praktickej časti odbornej zložky v súlade so schválenými témami	
✓	žiaci konali praktickú časť MS podľa schválených tém	☒
2.4	Vykonanie praktickej časti pred vymenovanými členmi predmetovej maturitnej komisie	
✓	žiaci konali MS za sústavnej prítomnosti všetkých vymenovaných členov PMK	☒
2.5	Hodnotenie a klasifikácia maturitnej skúšky	
✓	stanovené kritériá hodnotenia predmetu <i>praktická časť odbornej zložky</i> členovia PMK pri hodnotení dodržiavali	☒
✓	pri výslednej známke z MS (<i>ak sa hodnotenie internej časti MS výrazne odlišovalo od dosiahnutých výsledkov žiaka počas štúdia</i>) prihliadali členovia PMK na stupne prospechu žiaka počas štúdia z predmetu/predmetov vzdelávacej oblasti praktická príprava	☒
2.6	Činnosť predsedu predmetovej maturitnej komisie	
✓	predseda PMK plnil úlohy stanovené právnou normou	☒
2.7	Zastupovanie predsedu predmetovej maturitnej komisie	
✓	predseda PMK bol v čase konania MS sústavne prítomný	☒ Dňa 28. 04. 2023 predsedu PMK zastúpila ZRŠ, ktorá bola menovaná riaditeľkou školy.

RÚZ pre PČOZ **nedelegovala** svojho zástupcu. Maturitná skúška z odbornej zložky prebiehala podľa vypracovaného harmonogramu a organizačného zabezpečenia na pracoviskách praktického vyučovania 5 zamestnávateľov poskytujúcich vzdelávanie v SDV. Prijemná atmosféra, **materiálno-technické zabezpečenie a priestorové podmienky** vytvárali predpoklady na objektívne overenie nadobudnutých zručností a schopností absolventov s výnimkou 1 zamestnávateľa², u ktorého z dôvodu absencie priestorov boli dve časti zadania maturitnej témy (písomný test, powerpointová prezentácia) realizované v priestoroch hotela, kde nadmerný hluk zo susediacej kaviarne a zariadenie miestnosti neposkytovali vhodné podmienky pre realizáciu PČOZ. Pravidlá BOZP boli v priebehu skúšok dodržiavané. Dvaja **žiaci so ZZ** mali v závislosti od miery ich obmedzenia upravený čas na vykonanie PČOZ. Žiaci konali MS za sústavnej prítomnosti všetkých vymenovaných členov predmetovej

² LIDL Slovenská republika, v. o. s.

maturitnej komisie (PMK), členom ktorej nebol skúšajúci učiteľ odborných vyučovacích predmetov.

PČOZ pozostávala z písomného testu, powerpointovej prezentácie zameranej na predstavenie produktov zamestnávateľa podľa vyžrebovanej sortimentnej skupiny a praktickej činnosti realizovanej na predajni s prihliadnutím na danú sortimentnú skupinu. Praktické činnosti vykonávané na predajni boli zamerané na manipuláciu s tovarom, komunikačné zručnosti v predajnom procese a prácu s elektronickou registračnou pokladnicou. Jednotlivé časti témy boli hodnotené samostatne a pri celkovom hodnotení členovia skúšobnej komisie postupovali podľa stanovených kritérií. Výsledná klasifikácia bola stanovená na základe vypracovanej stupnice s bodovým a percentuálnym hodnotením, pričom hodnotenie u 1 zamestnávateľa³ sa líšilo celkovým počtom bodov a percentuálne určenou stupnicou.

Skúšajúci počas **riadeného rozhovoru** kládli pomocné a stimulačné otázky, vyjadrovali súhlas alebo nesúhlas s tvrdeniami žiakov a nabádali ich, aby svoje názory odôvodňovali relevantnými argumentmi. Členovia komisie poskytli žiakom primeraný čas, aby mohli reagovať na ich podnety.

Hodnotenie PČOZ sa neodlišovalo od výsledkov žiakov dosiahnutých počas štúdia, skúšobná komisia prihliadala na dosiahnuté stupne prospechu pri hodnotení 1 žiačky.

Z analýzy **dotazníkov zadaných školskou inšpekciou** vyplynulo, že 4 z 5 oslovených⁴ zástupcov zamestnávateľov pozitívne hodnotili prípravu žiakov v SDV. Z ich vyjadrenia vyplynulo, že žiakov do SDV prijímali na základe nastavených kritérií, ktorými boli komunikačné zručnosti žiakov, ich angažovanosť (v škole a vo voľnom čase), vystupovanie, záujem o oblasť obchodu a zvolený študijný odbor, študijné výsledky na ZŠ, ochota pracovať na sebe – ich osobný a odborný rast, znalosť informácií o firme a jej produktoch. Zamestnávatelia poskytujúci vzdelanie v SDV zhodne konštatovali, že žiaci počas štúdia prejavovali záujem o vykonávané činnosti, podávali požadovaný pracovný výkon, preukazovali primerané pracovné zručnosti, rešpektovali inštruktorov, MOV a dodržiavali vnútorný poriadok pracoviska, prejavovali požadované sociálne zručnosti, korigovali vlastné správanie, vzájomne sa rešpektovali a svoje názory či postoje prezentovali kultivovane.

Skúšajúci zástupcovia zamestnávateľov uviedli, že žiaci počas PČOZ MS preukázali primerané praktické pracovné zručnosti, pri riešení úloh dokázali aplikovať teoretické vedomosti a zadané úlohy splnili v stanovenom čase a na požadovanej úrovni, pričom dodržiavali pravidlá bezpečnej práce na pracovisku praktického vyučovania, uplatňovali odbornú terminológiu a kultúrny prejav.

Zamestnávatelia vyjadrili presvedčenie, že absolventi odboru sú dostatočne pripravení na zapojenie sa do pracovného procesu.

Zovšeobecnenia a porovnania úrovne preukázaných poznatkov a zručností žiakov a výsledného hodnotenia

Väčšina žiakov vzdelávaných v SDV preukázala vedomosti a zručnosti zodpovedajúce profilu absolventa. Žiaci ovládali odbornú firemnú terminológiu, vedeli sa orientovať na pracovisku, poznali ponúkaný sortiment, systém práce a pri riešení praktických úloh preukázali primerané vedomosti a zručnosti. Nadobudnuté zručnosti preukázali pri práci s elektronickou registračnou pokladnicou i pri komunikácii so zákazníkmi. Úroveň i prezentačné zručnosti, schopnosť komunikovať, pohotovo reagovať na otázky skúšobnej komisie nepreukázala 1 žiačka⁵, pri jej výslednom hodnotení skúšobná komisia **prihliadala na jej študijné výsledky**. Žiačka na konci 2. polroku nebola hodnotená z predmetu odborný výcvik. Výsledné

³ COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo

⁴ spoločnosť LIDL Slovenská republika, v. o. s. vyplnený dotazník nezaslali

⁵ COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo

hodnotenie 1 žiaka⁶ bolo lepšie o 2 stupne v porovnaní so známkou z predmetu odborný výcvik (OVY) vo 4. ročníku, **hodnotenie ostatných žiakov zodpovedalo dosiahnutým študijným výsledkom** v predmete OVV.

Priemerný prospech v predmete PČOZ žiakov vzdelávaných v SDV bol 1,44. Dosiachnuté výsledky boli porovnateľné s dosiahnutou priemernou známkou v predmete OVV v 3. ročníku (1,56) a vo 4. ročníku (1,33), pričom z predmetu OVV z 9 žiakov boli hodnotení 8.

2 ZÁVERY

Regionálny úrad školskej správy v Banskej Bystrici vymenoval predsedníčku predmetovej maturitnej komisie v stanovenom termíne. Skúšajúci členovia pre PČOZ plnili určené úlohy zodpovedne, čím zabezpečili plynulý a nerušený priebeh maturitnej skúšky. Členom PMK nebol skúšajúci učiteľ odborných vyučovacích predmetov, čo nebolo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Republiková únia zamestnávateľov vyjadrila súhlasné stanovisko k obsahu PČOZ MS pre ŠO 6442 K obchodný pracovník, svojho zástupcu pre PČOZ nedelegovala.

Maturitné témy vychádzali z výkonových štandardov pre praktické vyučovanie príslušného štátneho vzdelávacieho programu pre odborné vzdelávanie a prípravu, neboli však schválené predsedníčkou PMK. Ich súčasťou boli kritéria hodnotenia a zoznam učebných pomôcok. Priestorové a materiálne podmienky na reálne overenie získaných zručností a schopností absolventov boli zabezpečené, nedostatkom boli nevhodne zvolené priestory pre realizáciu dvoch častí zadania maturitnej témy (písomný test, powerpointová prezentácia) u jedného zamestnávateľa poskytujúceho vzdelávanie v SDV. Väčšina žiakov vzdelávaných v SDV preukázala vedomosti a zručnosti zodpovedajúce profilu absolventa, hodnotenie zodpovedalo ich študijným výsledkom, ktoré dosahovali počas štúdia.

Zástupcovia zamestnávateľa hodnotili prípravu žiakov v SDV pozitívne a z ich vyjadrenia vyplynulo, že žiakov do SDV prijímali na základe nastavených kritérií. V dotazníkoch zadaných školskou inšpekciou zhodne uviedli, že počas PČOZ MS žiaci preukázali primerané praktické pracovné zručnosti, zadané úlohy splnili v stanovenom čase a na požadovanej úrovni a vyjadrili presvedčenie, že absolventi odboru sú dostatočne pripravení pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 80 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*riaditeľka školy nevymenovala do predmetovej maturitnej komisie skúšajúceho učiteľa odborných vyučovacích predmetov*);
2. § 15 ods. 8 vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole (*neschválenie tém pre PČOZ predsedom predmetovej maturitnej komisie*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

⁶ Metro Cash & Carry SR, s. r. o., Zvolen

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- poskytnúť zamestnávateľovi priestory a materiálno-technické vybavenie pre realizáciu PČOZ,
- zosúladiť kritéria hodnotenia (stupnicu hodnotenia) PČOZ u všetkých zamestnávateľov poskytujúcich vzdelávanie v SDV,

2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 24. 07. 2023 prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa zloženia predmetovej maturitnej komisie pre PČOZ - menovania skúšajúceho učiteľa odborných vyučovacích predmetov; schválenia tém pre PČOZ predsedom predmetovej maturitnej komisie a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do **03. 05. 2024**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. harmonogram a organizačné zabezpečenie PČOZ,
2. menovacie dekréty predsedníčky PMK a predsedníčky školskej maturitnej komisie,
3. menovacie dekréty pre majsterku odbornej výchovy a skúšajúcich zástupcov zamestnávateľov,
4. témy pre PČOZ MS a zadania úloh,
5. zoznam žiakov 4. ročníka ŠO 6442 K obchodný pracovník,
6. hodnotiaci hárok žiakov a kritéria hodnotenia PČOZ,
7. vyjadrenie RÚZ k témam pre OZ,
8. zápisnica zo zasadnutia predmetovej komisie odborných predmetov a návrh formy pre PČOZ.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Jana Rolincová

Dňa: 01. 06. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Ing. Jana Rolincová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Helena Hrnčiarová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 15. 06. 2023 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Ing. Jana Rolincová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Helena Hrnčiarová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Helena Hrnčiarová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Jana Rolincová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti